

День студента–2019

Своє свято студенти НТУ «ХПІ» почали відзначати ще в п'ятницю 15 листопада. Свідчення про присудження іменних стипендій та звань «Кращий учасник науково-дослідної роботи», «Кращий активіст профспілки», «Кращий спортсмен», «Кращий у самодіяльності» вручив переможцям у цих номінаціях ректор професор Є.І. Сокол. **На знімку справа:** нагороду отримує краща учасниця науково-дослідної роботи Ірина Тимошенко (ХТ-36(Н)).

Увечері ж на студентів чекала зала їх Палацу — тут відбувся чудовий концерт. Ті самі кращі учасники творчих колективів створили легку й піднесену святкову атмосферу на сцені і в залі, у фіналі всі разом співали традиційну: «Зажидай! Все из ХПИ мы!!!»

День відкритих дверей та Фестиваль науки «Science is FUN!»

Із нагоди святкування Всесвітнього дня науки (UNESCO) відбувся 17 листопада в Спорткомплексі нашого університету.

Гостями ХПІ у цей день були понад 1000 чоловік. Біля 550 старшокласників та студентів коледжів проявили зацікавленість до зони роботехніки та інжинірингу, лабораторно-експериментальної зони, взяли участь у майстер-класах, дискусії «Професії майбутнього».

Корисною для них була інформація про особливості вступної кампанії – 2020, про правила прийому до НТУ «ХПІ». Для абітурієнтів було проведено експрес-тестування з шістьох предметів ЗНО. Відзначимо, що таких бажаючих виявилось на 40% більше, ніж минулого разу.

Учні шкіл та їх батьки з задоволенням поспілкувалися з ректором, проректорами, директорами інститутів, деканами факультетів та представниками кафедр Харківського політехнічного, отримали відповіді на всі запитання щодо обрання спеціальності, вступу до нашого університету. Представники приймальної комісії розповіли про роботу над помилками вступників попередніх років.

Гостями ХПІ у цей день були директор Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти Олександр Сидоренко, представ-

ники UNIT.City – першого інноваційного парку в Україні.

Заключними акордами того насиченого подія та новими знаннями дня були виступи рок-гуртів Rebel Yell (Cover-band) та ВЛ8 (Rock-band).

Золота медаль ХПІ

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» став володарем Золотої медалі щорічної Міжнародної спеціалізованої виставки «Освіта та кар'єра — День студента 2019». Цю нагороду та диплом у номінації «Видання підручників та навчальних посібників нового покоління» отримав авторський колектив посібника «Слідами Chornobyl». Його автори Є.І. Сокол, К.О. Мінакова, О.П. Лазуренко, О.Л. Сінчеську, І.О. Лаврова, О.В. Шестопапов, О.І. Ільїнська, Р.В. Зайцев, С.А. Радогуз, С.О. Петров, Р.С. Томашевський.

Ярмарок робочих місць «Політех–2019» відбувся 15 листопада в Спортивному комплексі НТУ «ХПІ»

Генеральним спонсором цього традиційного заходу виступила ІТ компанія NIX Solutions Ltd, офіційними партнерами — ЕРАМ Ukraine, SoftServe. Інформаційними ж партнерами були Інформаційний портал «Робота в Харкові» та профком студентів НТУ «ХПІ», партнерами — обласний центр зайнятості, ПрАТ «Харківська бісквітна фабрика».

Понад 1000 вакансій від різних підприємств Харківського регіону та України було представлено на ярмарку! Пропозиції стажувань і проходження практики з подальшим працевлаштуванням отримали його відвідувачі. А ще студентам-політехнікам була надана чудова можливість протягом одного дня поспілкуватися із представниками 56 підприємств, компаній, дізнатися про актуальні вимоги роботодавців, а також за підтримки обласного центру зайнятості пройти профорієнтаційні тести і залишити свої резюме.

Цього року в ярмарку взяли участь представники 31 виробничого підприємства, 11 ІТ-компаній та 14 фірм

і організацій інших сфер діяльності. Це були такі великі виробничі підприємства із різних сфер промисловості, як АТ «Турбоатом», ДП «Завод Електроважмаш», ДП «Завод імені В.А. Малишева», ДП Харківський машинобудівний завод «ФЕД», НПО «Вертикаль», БІР Україна, АТ «Мотор Січ», ПАТ Харківський машинобудівний завод «Світло шахтаря», ПрАТ «Харківський плитковий завод», ПАТ «Харківський тракторний завод», ПрАТ «Філіп Морріс Україна», Procter & Gamble, ТОВ «Васищевський завод рослинних олій» та ін. Вперше свої пропозиції представили на ярмарку ТОВ «Ново-Водолазький масло-жировий комбінат», ТОВ «Велотрейд», ТОВ «СТАЛЕКС», CRH Україна, ТОВ «Profiteam».

За допомогою таких заходів студенти нашого університету обов'язково знайдуть своє місце в житті, цікаву роботу та зможуть побудувати успішну кар'єру.

Олена Мочалова,
директор Центру «Кар'єра» НТУ «ХПІ».
Фото Валерія Таємницького.

1 листопада відбулося чергове засідання Вченої ради університету під головуванням заступника голови Вченої ради професора О.А. Пермякова та за участі ректора професора Є.І. Сокола

Засідання розпочалося із вручення атестатів, грамот та дипломів співробітникам та студентам університету.

Відзнакою Президента України «За участь в антитерористичній операції» був нагороджений начальник відділу забезпечення якості освітньої діяльності полковник Юрій Юрійович Кошкарів.

Подяку 11-ї Міжнародної виставки «Інноватика в сучасній освіті» отримали ректор професор Євген Іванович Сокол – за вагомий внесок у забезпечення сучасного розвитку освіти; проректор професор Андрій Петрович Марченко — за ефективну працю у розвитку освітнього й наукового потенціалу закладу освіти; НТУ «ХПІ» – за презентацію освітніх інновацій і активну участь у розбудові національної освіти.

Почесну грамоту Міністерства освіти і науки України «За організацію наукового і методичного забезпечення закладів вищої освіти та участь у розробленні стандартів вищої освіти на компетентнісній основі» було вручено професору Леоніду Михайловичу Любичу (зав. кафедри комп'ютерної математики і аналізу даних).

Подяку Міністерства освіти і науки України «За високий професіоналізм та участь у розробленні стандартів вищої освіти на компетентнісній основі» отримав професор Олександр Сергійович Куценко (зав. кафедри системного аналізу і інформаційно-аналітичних технологій). **(З повним списком відзначених політехніків можна ознайомитися на сайті газети «Політехнік» <http://polytechnic.kpi.kharkov.ua>).**

Доповідь ректора професора Є.І. Сокола була присвячена розвитку підготовки фахівців за напрямом ІТ технологій в НТУ «ХПІ».

Про підсумки прийому до аспірантури на 2019–2020 навчальний рік членам Вченої ради доповів проректор професор А.П. Марченко.

Вчена рада **підтримала** пропозицію щодо представлення наших науковців до вчених звань, призначення на посади вчених та викладачів (доповіді ректор Є.І. Сокол).

Члени Вченої ради **заслухали звіти** голови спеціалізованої вченої ради Д64.050.03 професора Георгія Вікторовича Лісачука, докторанта кафедри електроніки Антоніни Олександрівни Майзеліс.

Були також затверджені тимчасове положення про утворення разових спеціалізованих вчених рад, порядок проходження процедури захисту та присудження ступеня доктора філософії у НТУ «ХПІ»; кандидатури голів екзаменаційних комісій для проведення атестації випускників освітнього ступеня «магістр» у період з 09.12.2019 по 22.12.2019 року; форми індивідуальних семестрових відомостей для студентів І та V курсів; зміни до навчального плану заочного навчання другого рівня підготовки в галузі знань 12 — «Інформаційні технології» за спеціальністю 123.02 — «Системне програмування»; положення про атестаційний екзамен з прикладної лінгвістики першого (бакалаврського) рівня освіти за спеціальністю 035 «Філологія» за освітньою програмою «Прикладна лінгвістика» (голова Вченої ради професор Леонід Леонідович Товажнянський) та ін.

Вчена рада **затвердила** теми докторських дисертацій докторанту кафедри загальної та неорганічної хімії, к. т. н. Тетяні Олександрівні Ненастіній «Електролітичні сплави і композиції на основі кобальту з тугоплавкими металами для еко- і енерготехнологій»; докторанту кафедри промислової і біомедичної електроніки, к. т. н. В'ячеславу Вікторовичу Куліченку «Вдосконалення електронних систем медичної діагностики шляхом використання методів дослідження нестационарних сигналів».

Члени Вченої ради **підтримали пропозицію** щодо створення Центру колективного користування науковим обладнанням «Лабораторія високовольтної та імпульсної техніки» на базі Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (проректор професор Андрій Петрович Марченко).

Вчена рада **рекомендувала** до друку цілу низку наукових видань науковців нашого університету.

ШЛЯХ У НАУКУ

Ілля Сергієнко: «Використання енергії вітру — неосяжна тема!»

Ілля Сергієнко (2Е106п.8) — студент 6 курсу кафедри електричних машин, учасник багатьох конференцій і семінарів, переможець і призер конкурсів студентських наукових робіт, яким, безумовно, можуть пишатися викладачі навчально-наукового інституту і рідної кафедри.

«Мої наукові здобутки неможливі без участі професора Валентини Володимирівни Шевченко. Вона, як талановитий педагог, уміє зацікавити, підтримати, направити на вірний шлях наукового пізнання.

Мені завжди подобалося пізнавати щось нове, робити відкриття, і цей шлях привів на конкурс студентських наукових робіт. Минулого навчального року моя робота «Синхронні генератори оберненої конструкції з постійними магнітами для вітроенергетичних установок малої потужності» отримала схвальні відгуки, і я посів перше місце. Взагалі, ця тема дуже цікава й актуальна, адже вивчає відновлювані джерела енергії, які дозволяють хоча б частково відмовитися від атомної енергії. На Міжнародному конкурсі «Black Sea Science», який в минулому році проходив в Одесі, я представив роботу за напрямком «Відновлювані джерела енергії та охорона навколишнього середовища» і також став переможцем. Для мене важливо було донести до аудиторії свою думку, переконати в доцільності використання енергії вітру.

Участь у конференціях і конкурсах відкриває безліч можливостей. Це і самовдосконалення, і спілкування з науковцями, постійний рух, зустрічі, це можливість відпочити ораторське мистецтво, уміння швидко орієнтуватися в ситуації. І кожного разу перед виходом на трибуну з доповіддю хвилююся, як вперше, і це відчуття важко із чимось порівняти. Але щойно з'являються підготовлені мною слайди, заспокоююся: все одразу стає чітким. Мені подобається діалог з аудиторією, подобається, коли ставлять багато запитань за моєю тематикою, адже це допомагає наблизитися до істини. І тема, обрана мною для вивчення, неосяжна, і є над чим працювати!»

Харківський політех — чемпіон!

У червні цього року в Києві відбувся фінал Міжнародної студентської олімпіади із інформаційних технологій «IT-Universe-2019» (it-universe.org), яка була підтримана Міністерством освіти і науки України та його Державною науковою установою «Інститут модернізації змісту освіти».

Всього у відбіркових змаганнях 10 конкурсів цієї олімпіади зареєструвалось та взяло участь 78 студентів нашого університету. 18 із них показали високі результати і були запрошені до участі у фіналі. Найбільш успішно у ньому виступили студенти кафедри «Обчислювальна техніка та програмування» (завідувач — професор Сергій Геннадійович Семенов) факультету «Комп'ютерні та інформаційні технології» (декан — професор Максим Ігоревич Главчев).

У конкурсі «Адміністрування Linux» 1 місце виборов Єгор Челак (1.KIT102.8а). У конкурсі «Кращий інноваційний диплом (проект)» 1 місце посів Денис Пасько (2.KIT102п.8). У конкурсі «Кращий диплом з кібербезпеки» 1 місце спільно

здобули Олексій Горносталь (2.KIT102п.8) та Віктор Челак (KIT-23мп) під керівництвом професора кафедри «Обчислювальна техніка та програмування» Світлани Юріївни Гавриленко. У конкурсі «Роботи з нами, роботи навколо нас» 3 місце спільно вибороли Владислав Бугай та Едуард Малохвій (KIT-26а).

Гідно представили у фіналі наш університет і студенти навчально-наукового інженерно-фізичного інституту (директор — професор Олексій Олександрович Ларін). У конкурсі «Дизайн та просування бренду» 2 місце спільно здобули Анна Хорошайло та Олександр Сидоренко (I-46а) — кафедра «Геометричне моделювання та комп'ютерна графіка», завідувач — професор Ольга Вікторівна Шоман. У конкурсі «Управління підприємством в ERP-системі» 2 місце виборов Ілля Кристал (I-67(АП)) — кафедра «Радіoeлектроніка», завідувач професор Євген Васильович Рогожкін.

Вдало у фіналі виступили і студенти кафедри «Комп'ютерне моделювання процесів та систем» (завідувач — професор Дмитро Васильович Бреславський). У конкурсі «Розробка мобільних застосунків» 2 місце спільно здобули Михайло Грошевий та Володимир Хлудєєв (I-26б). У конкурсі «Роботи з нами, роботи навколо нас» 2 місце спільно вибороли Микита Букреев та Михайло Грошевий (I-26б).

За підсумками усіх конкурсів фіналу олімпіади наш університет в командному заліку серед вищих навчальних закладів вдруге виборов 1 місце та став переможцем і чемпіоном.

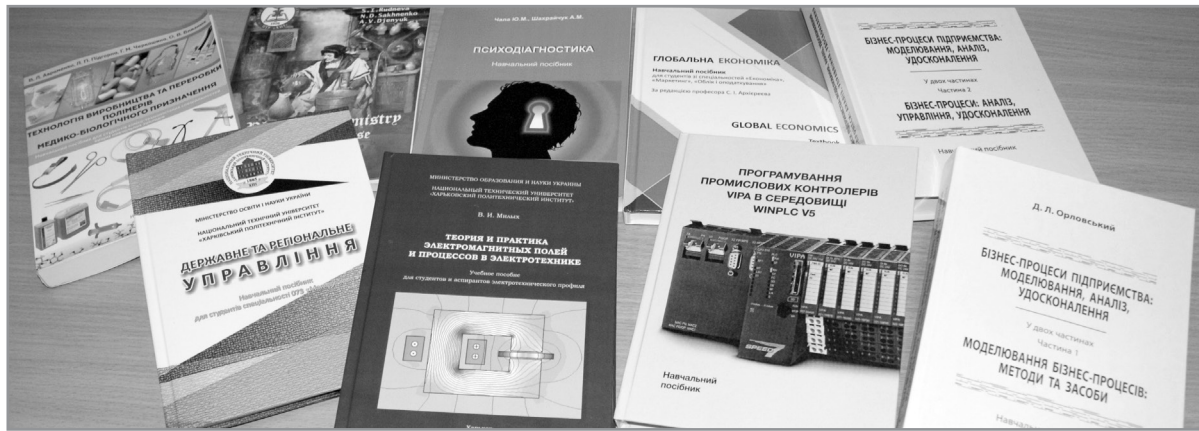
Короткі інтерв'ю з переможцями і призерами «IT-Universe-2019» читайте в наступних випусках газети.

Офіційним представником університету, відповідальним за успішну участь наших студентів на цій олімпіаді, був старший викладач кафедри «Обчислювальна техніка та програмування» Сергій Геннадійович Межеріцький (на знімку з ректором професором Є.І. Соколом).

Фото Валерія Таємницького.

КОНКУРСИ

Кращі видання НТУ «ХПІ»

У традиційному конкурсі на кращий підручник та навчальний посібник з грифом Вченої ради розглядалися 3 підручники та 20 навчальних посібників. Конкурсну комісію у складі 20 осіб очолював ректор професор Є.І. Сокол.

Підручники: 1 місце присуджено підручнику, над яким працював колектив кафедри «Охорона праці і навколишнього середовища» під назвою «Основи професійної безпеки та здоров'я людини» за редакцією проф. В.В. Березуцького. **2 місце** зайняв підручник, виданий колективом кафедри «Міжнародний бізнес та фінанси» — «Фінанси підприємств» за редакцією проф. Н.О. Власової. На **3 місці** підручник «Радіоекологія», авторами якого є викладачі кафедри «Хімічна техніка та промислова екологія» (завідувач проф. В.П. Шапорев) і Чернівецького факультету НТУ «ХПІ».

Навчальні посібники були розподілені за напрямками: загальнонауковий, спеціальний, інформаційних та телекомунікаційних технологій, економічний, гуманітарний. Місця розподілилися таким чином:

Загальнонауковий напрямок: 1 місце — «Надійність, технічне діагностування та експлуатація гідро- і пневмоприводів», Харків: ФОП Панов А.М., 2018. — 520 с. Автори: П.М. Андренко, А.Ю. Лебедев, О.В. Дмитрієнко, М.С. Сви-наренко. Кафедра «Гідравлічні машини ім. Г.Ф. Проскури». **2 місце** — «Поверхневі явища і дисперсні системи», Харків НТУ «ХПІ», 2018. — 112 с. Автори: О.П. Некрасов, Б.А. Веретенченко. Кафедра «Фізична хімія»; «Технологія виробництва та переробки полімерів медико-біологічного призначення», Харків: Видавництво та друкарня «Технологічний центр», 2018. — 356 с. Автори: В.Л. Авраменко, Л.П. Підгорна, Г.М. Черкашина, О.В. Близнюк. Кафедра «Технологія пластичних мас і біологічно активних полімерів».

Спеціальний напрямок: 1 місце — «Теорія і практика електромагнітних полів і процесів в електротехніці», Харків: ФЛП Панов А.Н., 2018. — 374 с. — На рус. яз. Автор: В.І. Міліх. Кафедра «Електричні машини». **2 місце** — «Системи підтримання військових гусеничних і колісних машин. Розрахунок та синтез», Харків: НТУ «ХПІ», 2018. — 336 с. Автор: В.В. Дущенко. Кафедра «Інформаційні технології і системи колісних та гусеничних машин ім. О.О. Морозова». **3 місце** — «Коливання механічних систем в автомобілі- та тракторобудуванні», Харків: ФОП Панов А.М. — 316 с. Автор: А.П. Кожушко. Кафедра «Автомобіле- і тракторобудування»; «Криогенні енергосберегаючі системи теплозащити, вакуумирования і устроства», Харків: «Водний спектр Жи-Ем-Пи», 2018. — 396 с. — Рос. мовою. Автор: Г.Г. Жунь. Кафедра «Технічна кріофізика»; «Physical chemistry: Practical course for the self-study tutorial of the course of physical chemistry by students of chemical specialties and foreign students», Kharkiv: FOP Panov A.M., 2018. — 148 с. Автори: С.І. Рудне-

ва, М.Д. Сахненко, А.В. Дженюк. Кафедра «Біотехнологія, біофізика та аналітична хімія».

Інформаційних та телекомунікаційних технологій: 1 місце — «Бізнес-процеси підприємства: моделювання, аналіз, удосконалення», Харків: НТУ «ХПІ», 2018. — 336 с. Автор: Д.Л. Орловський. Кафедра «Програмна інженерія та інформаційні технології управління»; «Бізнес-процеси підприємства: моделювання, аналіз, удосконалення», Харків: НТУ «ХПІ», 2018. — 433 с. Автор: Д.Л. Орловський. Кафедра «Програмна інженерія та інформаційні технології управління». **2 місце** — «Програмування промислових контролерів ВІРА в середовищі WinPLC V5», Харків: «НТУ «ХПІ», 2018. — 192 с. Автори: М.О. Подустов, А.К. Бабіченко, І.Г. Лісаченко, О.Г. Шутинський, В.О. Лобойко, О.М. Дзевочко, О.В. Пугановський. Кафедра «Автоматизація технологічних систем та екологічного моніторингу». **3 місце** — «Інформаційно-керуючі системи та планування в логістиці матеріальних потоків». За ред. проф. О.В. Григорова, Харків: ХНАДУ, 2018 р. — 448 с. Автори: О.В. Григоров, Г.О. Аніщенко, В.В. Стрижак, М.Г. Стрижак, М.В. Цербенко, А.О. Окунь, Д.М. Зюбанова. Кафедра «Підйомно-транспортні машини і обладнання».

Економічний напрямок: 1 місце — «Глобальна економіка», за редакцією проф. С.І. Архїєреєва, Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2018. — 192 с. — укр. та англ. мовами. Автори: С.І. Архїєреєв, Н.М. Волоснікова, Н.Н. Губанова, О.О. Демьохіна, Т.А. Дяченко, С.О. Климова, Я.А. Максименко, А.С. Митрофанова, О.В. Назаренко, Н.Б. Решетняк, В.В. Яцина. Кафедра «Загальна економічна теорія». **2 місце** — «Державне та регіональне управління», Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2018. — 128 с. Автори: С.І. Архїєреєв, Н.Н. Губанова, О.В. Кузьменко, А.С. Митрофанова. Кафедра «Загальна економічна теорія».

Гуманітарний напрямок: 1 місце — «Як підготуватись до першої робочої співбесіди», Харків: ФОП Панов А.М. 256 с. Автори: А.А. Бадан, М. Макгвайер, І.І. Тимченко. Кафедра «Ділова іноземна мова та переклад». **2 місце** — «Психодіагностика», Харків: ФОП Панов А.М., 2018. 246 с. Автори: Ю.М. Чала, А.М. Шахрайчук. Кафедра «Педагогіка та психологія управління соціальними системами ім. академіка І.А. Зязюна». **3 місце** — «Правове регулювання трудових відносин», Харків: ФОП Панов А.М., 2018. — 136 с. Автори: Л.В. Перевалова, О.В. Гаєвая, Г.М. Гаряева, І.В. Лисенко, О.Л. Муренко. Кафедра «Право».

У вересні цього року ректор Є.І. Сокол підписав наказ про преміювання переможців конкурсів і винагороду авторів підручників, навчальних посібників. Це стимул для подальшого творчого натхнення викладачів у роботі над підручниками і навчальними посібниками для оптимізації навчального процесу.

Марія Єфремова, начальник редакційно-видавничого відділу.

Братам Кальченкам судилося полишити дуже помітний слід у вітчизняному машинобудуванні. Їх імена — серед найзаслуженіших випускників Харківського політехнічного, вони присвятили свої життя науково-технічному прогресу і продовжують продуктивно працювати в галузі, готуючи у вищій школі майбутніх конструкторів нової техніки.

Віталій Іванович Кальченко | Борис Іванович Кальченко

народився 1 травня 1934 року в Харкові. В 1961 році після закінчення Харківського політехнічного інституту був направлений на роботу в Дослідно-конструкторське бюро шліфувальних верстатів при Харківському верстатобудівному заводі ім. С.В. Косіора.

Його талант конструктора та організатора проявився у 1964 році, коли Німеччина відмовила нашій державі в постачанні труб великого діаметру, потрібних для транспортування газу, нафти та побудови ракет. Саме тоді стало необхідним протягом року спроектувати, виготовити та впровадити у виробництво новий верстат для шліфування валків трубовацьких станів. Серед 300 конструкторів, які на той час працювали в бюро, кандидатура В.І. Кальченка була затверджена на посаду провідного конструктора, який відповідав за розробку нового верстата, його технічний рівень, строки виконання проекту (3 місяці), контроль якості виготовлення деталей, збірку, налагодження та здачу державній комісії. В кінці липня 1965 р. конструктор В.І. Кальченко здав державній комісії верстат, на якому прошліфував 5 трубовацьких валків різного профілю в 5 напівавтоматичних циклах його роботи. Через місяць новий верстат був успішно впроваджений на Електростальському заводі важкого машинобудування, де забезпечив підвищення точності на два класи (квалітети), а продуктивності — в 4 рази, про що повідомляла стаття під назвою «Высокая точность» у центральній газеті «Правда» від 18 жовтня 1965 р.

Новий спосіб і технологію шліфування різноманітних поверхонь, запропоновані тоді Віталієм Івановичем, у подальшому будуть розробляти відомі фірми Німеччини «Junker», «Metabo» та «Waldrich siegen». Пізніше розроблену ним гаму верстатів ХШЗ–45М, ХШЗ–47, ХШЗ–48 буде встановлено на заводах України, СНД, Болгарії, Єгипту, Чилі та ін.

Більшість верстатів цих моделей на підприємствах держави освоювалися під керівництвом Віталія Івановича. Після захисту в 1972 році дисертаційної роботи він очолював державні комісії Міністерства верстатобудівної промисловості, які приймали перші дослідні зразки шліфувальних верстатів та давали дозвіл на їх серійне виробництво.

Віталію Івановичу пропонували посаду завідувача відділу абразивної обробки у всесоюзному експериментальному науково-дослідному інституті машинобудування (ЕНІМВ), але він захотів залишитися в Україні і обрав посаду доцента в Чернігівському філіалі КПІ. У 1994 році в Харківському політехнічному університеті він успішно захистив докторську дисертацію

На знімку: Віталій Іванович та Борис Іванович Кальченки.

за темою «Наукові основи шліфування криволінійних поверхонь з керованою орієнтацією абразивного інструмента». Крім педагогічної роботи, Віталій Іванович організував Конструкторське бюро, в якому виконувались як госпдоговірні, так і держбюджетні науково-дослідні роботи. Його роботи отримували високі оцінки та державне фінансування. Так 2014 року Міністерство фінансів надало кошти лише одній темі, що була під керівництвом В.І. Кальченка та зайняла І місце у конкурсі наукових проектів по секції «Машинобудування».

У 2015 році професор В.І. Кальченко посів 18 місце у ТОП-100 українських науковців за кількістю цитувань. Вже понад 30 років він працює завідувачем кафедри у Чернігівському національному технічному університеті (ЧНТУ), відкрив там новий напрям підготовки фахівців «Автомобільний транспорт», нагороджений МОН України знаком «Відмінник освіти України», отримав почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

Професор В.І. Кальченко є автором 8 монографій, більше 50 патентів та авторських свідоцтв і понад 300 наукових праць, головою спеціалізованої вченої ради з захисту кандидатських дисертацій в ЧНТУ та членом спеціалізованих вчених рад НТУУ «КПІ». За період роботи на кафедрі під його керівництвом були захищені 1 докторська та 9 кандидатських дисертацій. А сам Віталій Іванович Кальченко нагороджений дипломом Почесного професора ЧНТУ.

— відомий український вчений у галузі автомобіле- та тракторобудування — народився 19 листопада 1938 року в Харкові. В 1957 р. після закінчення Харківського машинобудівного технікуму був направлений на роботу до відділу головного конструктора Харківського тракторного заводу (ХТЗ). Забігаючи вперед, відзначимо, що він прийшов на завод ХТЗ після технікуму в 1957 р., а в 1993 р. звільнився зі званням професора та вченим ступенем доктора технічних наук, будучи одним з провідних спеціалістів тракторобудування України.

Та повернімося на завод. Роботу тут Борис Кальченко почав слюсарем та токарем дослідного цеху того ж відділу, а потім був переведений техніком-конструктором у бюро перспективних розробок. Саме з цього моменту почалася науково-дослідна та дослідно-конструкторська праця вченого. Він пройшов усі етапи кадрових призначень від техніка до заступника головного конструктора. З 1959 по 1963 рр. вчився в Харківському політехнічному інституті на денній формі навчання та встигав поряд із цим працювати в конструкторському відділі. В 1963 р. повернувся до бюро перспективних розробок вже як інженер-конструктор.

В 1970 р. Б.І. Кальченко очолив конструкторське бюро компоновки та ув'язки сімейства тракторів Т-150. Він був наймолодшим керівником конструкторського бюро в галузі. В 1974 р. його призначили заступни-

ком головного конструктора з базових гусеничних тракторів тягового класу 3т та ув'язки всього сімейства тракторів ХТЗ. У ході створення сімейства тракторів було вирішено питання єдиного стильового і архітектурного оформлення з максимальною уніфікацією не тільки силових агрегатів, а й облицювання, кабін, обладнання та вузлів, які забезпечують агрегування з сільськогосподарськими машинами і знаряддями.

Реалізація запропонованої Б.І. Кальченком методології має на увазі використання як існуючих методик проектування і розрахунків тракторів, його вузлів та механізмів, так і розробку нових методик.

В 1976 р. він захистив кандидатську дисертацію на тему «Дослідження динаміки силової передачі швидкісного гусеничного трактора на перехідних режимах руху». Йому пропонували допрацювати роботу і невдовзі захищати докторську. Та для цього тоді йому не вистачило часу, бо саме розпочалися державні іспити та одноразове освоєння усього сімейства машин. Того ж року почалася його науково-викладацька робота. Він очолив філіал кафедри «Тракторобудування» НТУ «ХПІ» при Харківському тракторному заводі, читав студентам курси лекцій із теорії конструкції та розрахунку тракторів.

Після серійного освоєння на конвеєрі заводу сімейства тракторів Т-150 Борис Іванович був нагороджений орденом «Знак пошани» і двома золотими медалями ВДНГ. Окрім того йому було присвоєне звання «Кращий винахідник Мінтракторсільгоспмашин». Б.І. Кальченко очолив конструкторський підрозділ розробки нових тракторів другого покоління — каркасна та безпечна кабіна, ергономіка, інтер'єр. В 1988 р. Борис Іванович став керівником дослідно-конструкторського бюро ергономіки

та технічної естетики Мінтракторсільгоспмашу. В 1992 р. захистив докторську дисертацію на тему «Обґрунтування і розробка конструкції колісних тракторів загального призначення та реалізація їх у серійному виробництві».

З 1993 по 2002 рр. Б.І. Кальченко — професор кафедри автомобілів та член вченої ради з захисту докторських дисертацій Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. А в 1994 році видатного фахівця знову покликали до роботи в рідній галузі — по 1996 р. він працює заступником генерального директора з науки об'єднання «Поршень», а з 1996 по 2004 рр. — директором науково-дослідного інституту сільськогосподарського машинобудування (УкрНДІСГ) в Харкові. Окрім того, з 1996 по 2002 рр. керує на заводі імені Малишева розробкою та впровадженням у виробництво лісгосподарського трактора ТЛ-30. В 1996 р. Указом Президента України йому присвоєно звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

З 2004 по 2015 р. завідувач кафедри автомобілів Кременчуцького університету. З 2015 р. і по цей час є професором кафедри «Автомобіле- та тракторобудування» і членом спеціалізованої вченої ради із захисту докторських дисертацій у НТУ «ХПІ».

У 2018 р. Б.І. Кальченку присвоєно звання Почесного професора Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. Додамо, що за період його наукової діяльності на заводі ХТЗ було випущено 10 кандидатів та 1 доктор технічних наук. Професор Б.І. Кальченко автор 3 монографій, більше 50 патентів СРСР та України, автор міжнародних патентів, а також більше 140 наукових публікацій.

Професор
Олександр Пермяков.

Продовжують династію

Династію Кальченків у нашому університеті продовжили їх сини. Дмитро Борисович закінчив свого часу НТУ «ХПІ» по кафедрі «Автомобіле- і тракторобудування». Сьогодні він — Генеральний директор науково-виробничого підприємства «Агролісмаш».

Плідно співпрацює з науковцями нашого університету син Віталія Івановича — Володимир Віталійович. Кандидатську і докторську дисертації він захистив у спеціалізованій вчненій раді при НТУ «ХПІ» під головуванням професора А.І. Грабченка — завідувача кафедри «Інтегровані технології машинобудування ім. М.Ф. Семка». Зараз д. т. н., професор, Заслужений діяч науки і техніки України В.В. Кальченко працює проректором Чернігівського національного технічного університету.

ДО 135-РІЧЧЯ НТУ «ХПІ»

Якість світового рівня

У далекому 1885 році новонароджений майбутній ХПІ прийняв на навчання 125 студентів — майбутніх інженерів-механіків і хіміків. Сьогодні наш університет готує інженерів і менеджерів, перекладачів і психологів, науковців-фізиків і фахівців із найсучасніших інформаційних технологій, усього за 43 спеціальностями. Майже одночасно з ювілеєм університету буде відзначатися 70-річчя спеціальності «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» на кафедрі «Електроізоляційна та кабельна техніка». За спеціалізацією «Електроізоляційна, кабельна та оптоволоконна техніка» тут готують для промисловості спеціалістів високого рівня, здатних впроваджувати складні розрахункові та експериментальні методи, технологічні процеси виробництва кабельних систем світового рівня.

— Свої наукові розробки кафедра впроваджує через наших випускників, які стали висококваліфікованими спеціалістами, керівниками виробництва, — розповідає А.Г. Гурин, професор, д. т. н., лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки. — Випускники кафедри — генеральний директор ПАО «Завод Південкабель», д. т. н., професор кафедри В.М. Золотарьов, технічний директор заводу, к. т. н. Ю.О. Антоненко — обидва Заслужені діячі науки і техніки України — виховали з молодих випускників наступних поколінь справжніх майстрів своєї справи. Лауреатів Державної премії України в галузі науки і техніки за 2018 рік стали В.В. Золотарьов — к. т. н., директор заводу з нової техніки, Є.Ю. Чопов — заступник головного інженера, А.Л. Обозний — головний технолог заводу.

Наша газета вже писала («Політехнік» №10 від 15 травня 2019 р.) про створення електротехнологічного комплексу виробництва кабельних систем надвисоких напруг, здатного підвищити пропускну спроможність, надійність та екологічність силових кабелів та арматури кабельних систем на напругу до 400 кВ в системах електроспоживання енергоємних виробництв. Вперше в Україні із цим завданням упоралися колектив Південкабелю та науковці НАНУ разом із співробітниками Київського та Харківського політехнічних інститутів. Саме ця робота відзначена Державною премією України.

— Наша кафедра та завод складають єдиний науково-виробничий колектив, який створює наукоємну кабельну продукцію

європейського та світового рівня, — продовжує професор А.Г. Гурин. — Проведення теоретичних та експериментальних досліджень надвисоковольтних кабельних ліній супроводжується захистом докторських та кандидатських дисертацій співробітниками кафедри і заводу. 2 докторські та 2 кандидатські дисертації були захищені при розробці методів та створенні випробувальної апаратури для визначення рівня часткових розрядів у кабельних системах на рівні 5–10 пкЛ. А сама робота була відзначена як кращий товар року. У співдружності з ХФТІ НАН України вивчаємо механізми теплового і радіаційного старіння кабельних систем та створюємо програми обстеження технічного стану кабелів АЕС України. Рівень цієї роботи підтверджено захистом 3 кандидатських дисертацій. Науковці нашої кафедри розробили сучасні методи розрахунку кабельних мереж та їх елементів. Створено новий статистичний метод моніторингу технологічних процесів накладання ізоляції та захисних оболонок кабелів, що забезпечує підвищення якості кабельних систем, їх надійності і безпеки.

Багаторічна співпраця з ПАО «Завод Південкабель» сприяє досягненню обома колективами високого рівня наукових і виробничих результатів. 27 наукових організацій і підприємств електроізоляційної, кабельної та оптоволоконної техніки України входять до складу створеного на кафедрі ЕІКТ НТУ «ХПІ» Технічного комітету №131 «Електроізоляційна та кабельна техніка» Мінекономрозвитку України, діяльність якого забезпечує виробництво продукції європейського та світового рівня. Провідна роль у досягненні таких вагомих результатів цієї галузі промисловості України належить кільком поколінням випускників Харківського політехнічного.

Підготувала Світлана Землянська.

Нас усіх об'єднує кафедра електроізоляційної та кабельної техніки НТУ «ХПІ»: від співпраці в ТК 131 із розроблення та впровадження стандартів на кабельно-провідникову продукцію відповідно до Міжнародних — до підготовки магістрів та кандидатів наук!

На фото Ігоря Гаєвого члени Технічного комітету №131, нарада якого відбулася 14 листопада (зліва направо): зав. кафедри передачі електричної енергії НТУ «ХПІ» професор С.Ю. Шевченко; головний спеціаліст науково-технічного центру ПАТ «Завод «Південкабель» к. х. н. Л.Г. Василець; генеральний директор ПАТ «Завод «Південкабель» професор, д. т. н. В.М. Золотарьов — випускник кафедри; зав. кафедри електроізоляційної та кабельної техніки НТУ «ХПІ» професор А.Г. Гурин — голова ТК 131; технічний директор ПП «Інтеркабель» (м. Київ) М.В. Гринишина — випускниця кафедри; генеральний директор ПрАТ «Український науково-дослідний інститут кабельної промисловості» (м. Бердянськ) І.В. Савушкін; професор кафедри електроізоляційної та кабельної техніки Г.В. Безпрозваних — заступник голови ТК 131; зав. лабораторією ПрАТ «Український науково-дослідний інститут кабельної промисловості» (м. Бердянськ) А.С. Щербина — випускник кафедри; технічний керівник заводу «ТФКабель» (м. Чернігів) О.М. Фатіков.

Пам'яті Отто Володимировича Григорова

Колектив кафедри «Підйомно-транспортні машини і обладнання» з глибокою скорботою повідомляє, що 13 листопада 2019 року на 83-му році пішов з життя видатний вчений, професор, доктор технічних наук, академік, співзасновник і віце-президент підйомно-транспортної академії наук України, завідувач кафедри «Підйомно-транспортні машини і обладнання» (1976–2017 рр.) О.В. Григоров.

Професор О. В. Григоров створив наукову школу оптимального керування підйомно-транспортними машинами, під його керівництвом захищено 7 кандидатських і 1 докторська дисертації, входив до складу спеціалізованих вчених рад і редакційних колегій наукових журналів. Мав звання Почесного доктора Петрошанського університету (Румунія).

Колектив кафедри ПТМ і О сумує з приводу непоправної втрати і висловлює співчуття і підтримку родині професора Отто Володимировича Григорова.

Как политехники отмечали Международный день студента

17 ноября студенты-политехники отмечали свой «профессиональный» праздник. В преддверии Международного дня студента — 15 ноября — их поздравил ректор НТУ «ХПИ» профессор Е.И. Сокол. Евгений Иванович не только вручил лучшим из них дипломы и грамоты в различных номинациях, но и угостил полевой кашей и сладким чаем. Организовали этот традиционный «вкусный» праздник ректорат, студенческий профком при активной поддержке Дворца студентов.

«В ХПИ у вас есть отличная возможность не только получить качественные знания, но и реализовать себя в спорте или творчестве. В этом году исполнилось 50 лет, как я переступил порог Харьковского политехнического института. Я до сих пор помню свои студенческие годы, яркие, веселые, насыщенные событиями. И сейчас я желаю всем вам наслаждаться студенческой жизнью, брать только лучшее, впитывать полезное, учиться с удовольствием!», — отметил в своем приветствии ректор.

Солнечный день, вкусная каша, которую приготовили в столовой уни-

верситета, замечательные конкурсы и викторины, выступление коллектива ДС «Сузір'я» и команды КВН «Испанский стыд» создали атмосферу студенческого братства, основным содержанием праздника были аплодисменты, улыбки и смех.

С таким прекрасным настроением наши студенты пришли вечером в ДС, где получили еще один подарок к своему празднику — блестящий концерт.

Репортаж Игоря Гаевого и Валерия Таемницкого.

БАДМИНТОН

Студенты НТУ «ХПИ» завоевали серебряные медали очередного этапа Гран-при Европы по бадминтону. Турнир U-NING Cyprus International 2019 состоялся в столице Кипра городе Никосии с 10 по 13 октября. Анастасия Прозорова (1.СГТ101.86) и Михаил Махновский (КН-576) — **на снимке** — встретились в финале со швейцарской парой в соревнованиях микстов. По результатам этой встречи наша пара заняла 2 место. Тренирует Анастасию и Михаила Заслуженный тренер Украины Геннадий Махновский.

4–7 ноября в Днепре в спорткомплексе «Метеор» состоялся личный чемпионат Украины по бадминтону, на который съехались около 90 лучших бадминтонистов страны из семи регионов Украины. В число призеров турнира вошли и наши студентки Анастасия Прозорова (1.СГТ101.86) и Анна Михалькова (2.СГТ202п.8). Анастасия в паре с Валерией Рудаковой завоевали серебряные медали (тренирует девушек Заслуженный тренер Украины Геннадий Махновский), а в одиночных соревнованиях Анна заняла 3 место (тренер — Заслуженный тренер Украины Михаил Стерин).

Отметим также результаты бадминтонисток — выпускниц специальности «Физическая культура и спорт». Чемпионами Украины в различных категориях стали Марина Ильинская и Елизавета Жаркая, бронзовые медали завоевали Марина Ильинская, Елена Прус, Ольга Михайленко.

АРМСПОРТ

С 26 октября по 4 ноября в г. Констанция (Румыния) проходил чемпионат мира по пара-армрестлингу. Юлия Гадаева (МИТ-27) стала двукратным серебряным призером турнира в соревнованиях на правой и левой руках.

Поздравляем Юлию и её тренера доцента кафедры физвоспитания НТУ «ХПИ», Заслуженного тренера Украины Владимира Петренко, и желаем им дальнейших побед!

ЛЕГКАЯ АТЛЕТИКА

Дарья Вдовиченко (1.СГТ101.8) стала чемпионом Украины по легкоатлетическому кроссу среди молодежи на дистанции 2 км. Турнир проходил в Ужгороде 30–31 октября. По результатам чемпионата Даша была отобрана для участия в чемпионате Ассоциаций Балканских легкоатлетических федераций.

СПОРТИВНАЯ АЭРОБИКА

В начале ноября сборная НТУ «ХПИ» по спортивной аэробике принимала участие в Открытом кубке города Сумы «Кубок Слобожанщины — 2019». Команда в составе Александры Алеко (БЭМ-576), Евгении Молотковой (Э-67), Анастасии Шошкиной (Э-67), Вероники Мельниченко (И-476), Юлии Бондаренко (1.БЭМ503.8е), Валерии Лобач (СГТ-27а) и Алины Лаврук (БЭМ-97а) завоевала серебряные медали в категориях «степ» и «аэродэнс» и заняла 4 место в категории «фанк». Тренирует нашу команду преподаватель кафедры физвоспитания Алла Алпатова.

Мария Долгарева.

Любим и равняемся на Вас!

В ноябре у заведующей кафедрой прикладной математики, замечательного ученого, прекрасной женщины и нашего единомышленника Лидии Васильевны Курпы — юбилей!

Есть люди, в которых сочетается ум, красота, человеческое достоинство, глубокая порядочность, талант, стойкость убеждений и готовность их отстаивать. Всеми этими качествами, будучи действительным патриотом НТУ «ХПИ», обладает Л.В. Курпа.

Именно в ней классик нашел бы человека, в котором «все прекрасно: и лицо, и одежда, и душа, и мысли». Сочетание подлинного достоинства, умения себя поставить в любой ситуации, с открытостью в общении с людьми.

Профессор Л.В. Курпа возглавила нашу кафедру в непростое время, согнувшее и сломившее многих. Она проявила удивительные даже для мужчин твердость принципов и характера, мужество, самостоятельность суждений.

Лидия Курпа осталась верна себе, осталась человеком с активной жизненной позицией, человеком безразличным ко всему происходящему вокруг нас.

Дорогая Лидия Васильевна! Поздравляем Вас! Любим, равняемся на Вас, гордимся дружбой и сотрудничеством с Вами!

Коллектив кафедры прикладной математики.

Людина творча й відповідальна

16 листопада виповнилося 50 років Ганні Анатоліївні Федоренко — інженерів I категорії кафедри «Матеріалознавство». Вона працює на кафедрі вже 29 років і пройшла тут змістовний трудовий шлях від студентки до незамінного співробітника кафедри. За ці роки вона зарекомендувала себе як відповідальна і дуже творча людина.

За її безпосередньої участі налагоджено діловодство та електронний документообіг, тому на кафедрі завжди вчасно і в повному обсязі оформлюється вся навчальна та наукова документація. Ганна Анатоліївна бере активну участь в оновленні методичної бази кафедри. Завдяки її наполегливій праці створена електронна бібліотека, де зібрано понад 20 тис. джерел навчальної, методичної, наукової та довідкової інформації. Цим обсягом користуються не тільки співробітники, а й студенти та аспіранти кафедри.

Колективи ННІ МІТ та кафедри «Матеріалознавство» від щирого серця вітають Ганну Анатоліївну та бажають їй міцного здоров'я, творчої наснаги і висловлюють сподівання на подальшу багаторічну співпрацю!

ЯК ПІДГОТУВАТИСЯ ДО ТЕСТІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДО МАГІСТРАТУРИ?

Починаючи з цього року абсолютно всі, хто вступає до магістратури, мають складати екзамен з англійської у форматі ЄВІ (єдиного вступного іспиту). Для довідки: в Україні за результатами тестування 2019 року понад 30% абітурієнтів не змогли скласти іспит і, отже, вступити до магістратури. Вражаючи цифри, чи не так?

Щоб допомогти студентам НТУ «ХПИ» підготуватись до іспитів, на кафедрі іноземних мов факультету міжнародної освіти організовано спеціальні курси. Заняття на курсах проводяться двічі на тиждень і триватимуть до кінця академічного року.

Не зволікайте, звертайтеся на кафедру іноземних мов — ГАК, 2 поверх, аудиторія 214, тел. 707-64-32.

Доторкнутися до мистецтва

Відвідини цього незвичайного музею стали для нас незабутньою подією. Разом із старшим викладачем кафедри філософії Віктором Івановичем Міщенком ми побували в музеї імені Миколи Костянтиновича Реріха, який переїхав з околиці міста до центру. Відкриття оновленої експозиції по вулиці Чайковського, 5 — подія важлива, адже вона знаменує відродження нового творчого культурного центру.

Три просторі виставкові зали містять безліч експонатів, які розповідають про життя сім'ї Реріхів та демонструють їх зв'язок із сучасною наукою. Увагу студентів політеху привернули чудові картини та яскраво оформлені цитати самого Миколи Реріха, та найголовніше — Знамено миру. Цей білий прапор з трьома колами в єдиному кільці символізує єдність минулого, сьогодення і майбутнього у колі вічності. Живопис Миколи Костянтиновича має глибокий зміст. Цікаво було дізнатися, що картини написані особливими фарбами, настільки яскравими, що роздивитися можна навіть у цілковитій темряві.

У музеї плануються не лише експозиції художніх творів і матеріалів з життя видатного художника, філософа, мандрівника, а й поетичні вечори і зустрічі з митцями.

Ольга Щолокова, Олександра Дяченко, студентки групи МІТ-101.8.